

BÖLÜM 2

Türkiye’de Uykuda Solunum Bozuklukları İle İlgili Yapılan Çalışmalar ve Gelişmeler

Barış ÇİL¹
Mehmet KABAK²

Uykuda gözlenen solunum bozuklukları toplumda sık rastlanan ve sıklığı her geçen gün artış gösteren bir sağlık sorunu olarak karşımıza çıkar (1). Tekrarlayan üst solunum yolu kollapsı, uyku bölünmeleri, hipoksemi, hiperkapni, belirgin intratorasik basınç değişikliği ile beraber sempatik aktivitenin artışı ile karakterizedir. Hastanın klinik belirtileri incelendiğinde gündüz uyukuluğu, yüksek şiddette horlama, tanıklı apne veya uykudatıkanma gibi belirtilerin izlendiği ve gecede uyku saati başına veya daha fazla benzer olayın (apne, hipopne veya solunumsal eforla ilişkili) kaydedildiği durumdur (2).

İlk bölümde anlatılan verilerden yola çıkıldığında uyku pek çok sistemin katılımı ile gerçekleştirilen ve hem mental hem de fizyolojik sağlık için son derece önemli olan bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son yıllarda ülkemizde yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde;

Fırat ve arkadaşları tarafından (2019) yapılan bir araştırmada 1533 çalışan erişkin üzerinde uyku sorunlarının olası etkilerini araştırılmıştır. Uyku kalitesi düşük olan bireylerde iş gücü kaybı %18 (n=276) ve işe geç kalma %29 (n=443) oranında tespit edilmiştir. Multivaryan analizlerde uyku devamlılığı düşük bireyler ve gençlerde mesaiye geç kalma daha yüksek oranda karşımıza çıkmıştır (3).

Kalp hızı değişkenliği otonom fonksiyonların incelenmesi için kullanılan bir non-invaziv yöntemdir. Aslan ve arkadaşları (2019) narkolepsi hastalığı bulunan kişilerde (n=11 Narkolepsi Tip 1, n=20 Narkolepsi Tip 2, n=12 kontrol grubu) kardiyovasküler otonom disfonksiyon varlığı olup olmadığını araştırmak ama-

¹ Uzm. Dr., Mardin Devlet Hastanesi, drbariscil@hotmail.com

² Uzm. Dr., Mardin Devlet Hastanesi, mehmetkabak8@hotmail.com

KAYNAKLAR

1. Akerstedt T, Billiard M, Bonnet M, et al. Awakening from sleep. *Sleep Med Rev* 2002;6: 267-86.doi: 10.1053/smr.2001.0202.
2. Oldenburg O, Horstkotte D. Respiratory instability in patients with chronic heart failure. *J Am Coll Cardiol* 2010; 56: 1838-39
3. Firat H, Yucege M, Kiran S, et al, Absenteeism and Delay to Work Due to Sleep Disorders in the Turkish Adult Population: A Questionnaire-Based National Survey, *Workplace Health Saf.* 2019 Jan;67(1):27-35. doi: 10.1177/2165079918785392. Epub 2018 Sep 17.
4. Sabina Aslan, Nurhan Erbil, F Irsel Tezer, Heart Rate Variability During Nocturnal Sleep and Daytime Naps in Patients With Narcolepsy Type 1 and Type 2, *J Clin Neurophysiol.* 2019 Mar;36(2):104-111. doi: 10.1097/WNP.0000000000000544.
5. Ayse Caglar Sarilar, Sevda Ismailogullari, Rezzak Yilmaz, et al. Electroencephalogram abnormalities in patients with NREM parasomnias, *Sleep Med.* 2021 Jan;77:256-260.doi: 10.1016/j.sleep.2019.05.009. Epub 2019 May 28.
6. Hava Özlem Dede, Gülçin Benbir Senel, Derya Karadeniz, Rapid eye movement sleep without atonia constitutes increased risk for neurodegenerative disorders, *Acta Neurol Scand.* 2019 Dec;140(6):399-404. doi: 10.1111/ane.13156. Epub 2019 Sep 8.
7. Batum M, Kısabay A, Mayalı A, et al. Evaluation of effects of positive airway pressure treatment on retinal fiber thickness and visual pathways using optic coherence tomography and visual evoked potentials in the patients with severe obstructive sleep apnea syndrome, *Int Ophthalmol.* 2020 Oct;40(10):2475-2485.doi: 10.1007/s10792-020-01426-0. Epub 2020 Jun 6.
8. Turgay Demir, Kezban Aslan, Meltem Demirkiran, Evaluation of postural balance in patients with obstructive sleep apnoea syndrome, *Neurol Neurochir Pol.* 2020;54(1):83-89. doi: 10.5603/PJNNS.a2019.0059. Epub 2019 Dec 3.